

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1648/LEPSG
18.06.2010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
374 29.06.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege pentru completarea Legii nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român*, inițiată de domnul deputat William Gabriel Brânză - PD-L (Bp.124/2010).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român* cu un nou articol, art. 16¹, prin care se propun următoarele:

- înființarea de noi institute culturale românești în regiunile unde comunitățile de români sunt formate din minim 20.000 mii de români;
- organizarea, periodică, în regim de gratuitate, în cadrul institutelor nou înființate, de spectacole, piese de teatru, expoziții de pictură, grafică, sculptură și artă fotografică, lansări de carte, artă românească;
- cumpărarea sau închirierea, cu sprijinul Guvernului, dacă este posibil, de locații care să asigure funcționarea institutelor nou înființate.

II. Observații și propuneri

1. Conform prevederilor art. 17 alin. (1) din Legea nr. 356/2003, „*Înființarea și desființarea institutelor culturale românești din străinătate se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și a Institutului Cultural Român.*”

Pornind de la aceste prerogative legale, precum și pe baza unor analize privind impactul și oportunitatea unui astfel de demers, în temeiul *Hotărârii Guvernului nr. 492/2004 privind organizarea și funcționarea institutelor culturale românești din străinătate prin reorganizarea centrelor culturale din străinătate, precum și înființarea unor institute noi*, s-a aprobat înființarea a 18 institute culturale românești în străinătate.

2. În opinia noastră nu este oportună înființarea de institute culturale românești doar pe criteriul existenței comunităților de români și care să se adreseze exclusiv acestora. Obiectivele institutelor culturale românești din străinătate sunt menționate în Legea nr. 356/2003, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 492/2004 la art. 4 alin. (1) literele a) - k).

Luarea unei decizii privind înființarea unor institute culturale trebuie să se bazeze nu numai pe date statistice privitoare la numărul de cetățeni români, ci trebuie să se aibă în vedere analizarea condițiilor concrete socio-culturale, economice și de infrastructură ale zonei.

Totodată, opinăm că acest demers trebuie să țină cont de riscuri și oportunități în realizarea scopului acestor instituții, precum și de eficiența în activitatea de reprezentare, promovare și protejare a culturii și civilizației naționale în străinătate.

Prin urmare, considerăm nerealistă și nefondată instituirea obligativității privind înființarea de noi institute culturale prin raportare strictă la date statistice, fără a lua în calcul nevoile culturale, nivelul ofertei culturale și condițiile tehnice (infrastructură, spații, personal calificat).

3. Referitor la **art. 16¹ alin. (2)**, menționăm că în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 492/2004, atribuțiile institutelor culturale sunt mult mai vaste (art. 4 alin. (2) lit. a) - g)) și nu pot fi limitate numai la promovarea unor produse culturale gen expoziții, spectacole, lansări de carte, etc.; acest lucru nu corespunde unui concept modern de promovare culturală, adaptată spațiului căruia i se adresează, creativă, flexibilă și capabilă să interacționeze cu oportunitățile care apar.

4. Referitor la **art. 16¹ alin. (3)**, apreciem că menționarea în textul Legii nr. 356/2003 a unor aspecte legate de spațiile în care își desfășoară activitatea institutele nu își are sensul, având în vedere că în art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 492/2004 este deja menționat că cheltuielile curente și de capital sunt suportate de Ministerul Afacerilor Externe din bugetul de stat; de altfel, orice înființare a unui institut cultural român în străinătate implică cheltuieli bugetare semnificative.

5. De asemenea, precizăm faptul că în spațiile vizate în principal de această inițiativă legislativă, respectiv în Spania și în Italia, funcționează deja trei institute culturale (la Madrid, Veneția și Roma) care desfășoară numeroase programe culturale, atât în orașele în care își au sediul, cât și în teritoriu, iar programele acestora, precum și cele ale ambasadelor sunt adresate atât comunităților de români, cât și populației locale și sunt realizate în regim de gratuitate.

6. Menționăm că nu este prezentată o evaluare a impactului financiar asupra bugetului de stat, pentru care trebuie identificate sursele de finanțare pentru înființarea acestor noi institute culturale și pentru închirierea sau cumpărarea sediilor în care acestea își vor desfășura activitatea.

În acest sens, semnalăm că inițiatorul nu a ținut cont de prevederile art. 138 alin. (5) din Constituție, republicată, care prevede că *„Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.”* și nici de cele ale art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căruia *„în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor.”*

De asemenea, trebuie să se aibă în vedere și Scrisoarea de intenție, semnată de autoritățile române la 5 februarie 2010 și aprobată prin Decizia Consiliului Fondului Monetar Internațional (FMI) din 19 februarie 2010, pe care țara noastră a ratificat-o prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2010*, prin care România s-a angajat să implementeze măsuri de reducere, în continuare, a cheltuielilor din sectorul public. În acest context, promovarea demersului legislativ, ce presupune majorarea cheltuielilor publice, conduce la încălcarea acordurilor încheiate cu FMI și Comisia Europeană.

În ceea ce privește organizarea în regim de gratuitate a unor manifestări culturale de către noile institute, considerăm că trebuia avut în vedere art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 356/2003, potrivit căruia „*Veniturile proprii ale Institutului se constituie din vânzarea produselor editoriale, realizarea de studii, analize și programe pe bază de contracte de cercetare, precum și din proiecte realizate în parteneriat public-privat și se utilizează de către Institut, integral, pentru finanțarea activității proprii.*” Prin urmare, reglementarea propusă ar avea ca efect diminuarea, în mod constant, a veniturilor proprii ale Institutului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Căstima,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului